

Sigmund Freud
PrivatUniversität
Wien Ljubljana

UČNI NAČRT

SPECIALISTIČNEGA PRISTOPA SISTEMSKJE PSIHOTERAPIJE NA SFU LJUBLJANA

Program izobraževanja iz Sistemske psihoterapije (SP) je po eni strani usklajen z akademskimi zahtevami in po drugi strani s standardi Evropske zveze za psihoterapijo (EAP) in ima štiri glavne stebre:

1. Teorija (predavanja, seminarji, vaje): najmanj 500 ur
2. Praksa (psihoterapevtska praksa): najmanj 630 ur
3. Supervizija (individualna, skupinska in supervizija v živo): najmanj 150 ur
4. Osebna izkušnja: najmanj 250 ur (od tega najmanj 100 ur v okviru SP, ostalo lahko tudi v drugih psihoterapevtskih pristopih).

Program fakultetnega študija psihoterapevtske znanosti Univerze Sigmunda Freuda (SFU) je objavljen v vpisni dokumentaciji za prvo in drugo stopnjo študija na [spletni strani SFU Ljubljana](#).

Program specialističnega študija SP, ki poteka v okviru SIP, je v 2. do 4. letniku enak fakultetnemu študiju psihoterapevtske znanosti, le da edukanti specialističnega študija nimajo ti. skupnih predmetov, temveč samo tiste, ki so vezani na SP.

Glavni tematski sklopi izobraževanja iz SP so (natančneje glej [Seznam obvezne in dopolnilne študijske literature SP](#)):

- Sistemske teorije: epistemologija (Bateson), hermenevtika, konstruktivizem, kibernetika drugega reda, teorija samoorganizacije, teorija nelinearnih sistemov in sinergetika, teorija konverzacije.
- Skupni faktorji v psihoterapiji, terapevtovi in klientovi dejavniki, vzpostavljanje stika in razvijanje psihoterapevtskega delovnega odnosa; teorija objektnih odnosov, navezanosti, Sternova teorija o prisotnosti in razvoju občutka sebe in odnosnosti. Čuječnost in psihoterapija. Sistemska kompetentnost po Schiepku.
- Družinski procesi in družinski cikli, družinska odnosna dinamika, družinska psihologija in patologija, salutodinamika in salutogeneza, pozitivna psihologija. Zgodovina družine in otroštva.
- Zgodovina sistemske psihoterapije, sistemski modeli, metode in tehnike s posebnim poudarkom na hipnozi, k rešitvi usmerjenem in narativnem pristopu ter vplivu postmoderne.
- Raziskave sistemske psihoterapije in raziskave psihoterapije, ki so pomembne za sistemsko psihoterapijo.

Fakulteta za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani
Rovšnikova ulica 2, SI - 1000 Ljubljana

Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, matična št.: 6428878000, davčna št.: **38029812**,
transakcijski račun: **SI56 3400 0101 5852 361** pri banki Sparkasse d.d.

www.sfu-ljubljana.si

Sigmund Freud
PrivatUniversität
Wien Ljubljana

- Posebne teme v družinski psihoterapiji: delo s pari; vprašanje moči, kulture; delo z različnimi skupinami klientov – starejši, otroci, hendikepirani, kronično bolni, ljudje s psihiatričnimi diagnozami (npr. odvisnost, anksiozne in depresivne motnje itn.); ločitev, razveza, posvojiteljske in rejniške družine; gejevske in lezbične družine in odnosi; sistemske družinske intervencije pri hudih in dolgotrajnih duševnih motnjah; spolnost in partnerski odnosi; nevroznanost in psihoterapija; psihotravmatologija; sistemska skupinska psihoterapija, sistemsko skupinsko delo in miljejska terapija; etika (družinske) psihoterapije.
- Temeljne značilnosti drugih psihoterapevtskih pristopov (npr. eksistencialne in humanistične, psihoanalitske in psihodinamske, kognitivno vedenjske, integrativne terapije). Njihov razvoj in položaj v Sloveniji. Psihoterapija kot samostojen poklic in akademska disciplina.

Poseben poudarek je tudi na pregledu in integraciji različnih modelov SP, ki so navedeni v nadaljevanju.

1. MODELI KIBERNETIKE I. REDA

STRUKTURNA DRUŽINSKA TERAPIJA

Ime, avtorji in leto prve publikacije: SALVADOR MINUCHIN: Families of The Slums 1967, Families and Family Therapy 1974

Sistemski koncepti: STRUKTURA, MEJE, HIERARHIJE

Osrednje metode: TEHNIKE PRIDRUŽEVANJA IN TEHNIKE DESTABILIZACIJE, DELO NA MEJAH, STABILIZACIJA PODSISTEMOV (STARŠI – OTROCI)

STRATEŠKA DRUŽINSKA TERAPIJA

Ime, avtorji in leto prve publikacije: JAY HALEY: Strategies of Psychotherapy 1963, Uncommon Therapy 1973, CLOE MADANES: Strategic Family Therapy 1981

Sistemski koncepti: DRUŽINA KOT KIBERNETSKA REGULACIJSKA ZANKA

Osrednje metode: PARADOKS, TEŽKI PREIZKUSI (»ORDEALS«), DOMAČE NALOGE

MILANSKA SISTEMSKA DRUŽINSKA TERAPIJA – ZGODNJI MILANSKI TIM

Ime, avtorji in leto prve publikacije: MARA SELVINI PALAZZOLI, LUIGI BOSCOLO, GIANFRANCO CECCHIN, GIULIANA PRATA: The Treatment of Children through the Brief Therapy of Their Parents 1974, Paradox and Counterparadox 1978

Sistemski koncepti: DRUŽINSKE IGRE

Osrednje metode: KROŽNOST, POSTAVLJANJE HIPOTEZ, NEVTRALNOST, PARADOKS, POZITIVNO OPISOVANJE VSEH OBLIK VEDENJA (POZITIVNA KONOTACIJA), MILANSKI DRUŽINSKI RITUAL

1. MODELI KIBERNETIKE II. REDA

KRATKA TERAPIJA, USMERJENA NA PROBLEM (Palo Alto ali MRI model)

Ime, avtorji in leto prve publikacije: JOHN WEAKLAND, RICHARD FISCH, PAUL WATZLAWICK, ARTHUR BODIN: Brief Therapy – Focused Problem Resolution 1974

Sistemski koncepti: PROBLEM KOT „IRONIČNI PROCES“ STOPNJEVANJA POSKUSA REŠEVANJA

Osrednje metode: STRATEŠKE KONTRAITUITIVNE SUGESTIJE (PARADOKSI), USMERJENE NA PREKINITEV POSKUSOV REŠEVANJA

SISTEMSKO KONSTRUKTIVISTIČNA TERAPIJA IN POZNI MILANSKI TIM

Ime, avtorji in leto prve publikacije: LUIGI BOSCOLO, GIANFRANCO CECCHIN: Milan Systemic Family Therapy 1987; GIANFRANCO CECCHIN: The Cybernetics of Prejudices in the Practice of Psychotherapy 1992; PAOLO BERTRANDO: Hypotheses are Dialogues: Sharing Hypotheses with Clients 2006, The Dialogical Therapist 2007; HELM STIERLIN, Von der Psychoanalyse zur Familientherapie 1975, Das erste Familiengespräch 1977

Sistemski koncepti: DRUŽINSKE IGRE KOT JEZIKOVNE IGRE

Osrednje metode: KROŽNA VPRAŠANJA, HIPOTETIČNA VPRAŠANJA, PODELITEV HIPOTEZ S KLIENTI

REFLEKTIRAJOČI TIM

Ime, avtorji in leto prve publikacije: TOM ANDERSEN: The Reflecting Team: Dialogue and Meta-Dialogue in Clinical Work 1987, The Reflecting Team 1991

Sistemski koncepti: LJUDJE USTVARJAJO MNOGE RESNIČNOSTI

Osrednje metode: REFLEKTIRAJOČI TIM, SODELOVANJE NAMESTO INTERVENCIJE

2. SOCIALNOKONSTRUKCIONISTIČNI IN POSTMODERNI PRISTOPI

TERAPIJA: KONSTRUKTIVNI IN POMAGAJOČI DIALOGI

Ime, avtorji in leto prve publikacije: HARLENE ANDERSON, HARRY GOOLISHIAN: Language systems and therapy: An evolving idea 1987, skupaj z WINDERMAND, L: Problem determined systems: Towards transformation in family therapy, 1986

Sistemski koncepti: SOCIALNA KONSTRUKCIJA SOCIALNIH RESNIČNOSTI Z JEZIKOM

Osrednje metode: MULTIPLI DIALOGI, USTVARJANJE SODELOVALNIH KONTEKSTOV, REFLEKTIRAJOČI TIM

NARATIVNA TERAPIJA

Ime, avtorji in leto prve publikacije: MICHAEL WHITE, DAVID EPSTON: Narrative means to therapeutic ends 1990

Sistemski koncepti: SISTEMI SO SESTAVLJENI IZ ZGODB, LJUDJE SO PRIPOVEDOVALCI ZGODB

Osrednje metode: EKSTERNALIZACIJA, ISKANJE IZJEM, ENKRATNIH IZIDOV

K REŠITVI USMERJENA KRATKOTRAJNA TERAPIJA

Ime, avtorji in leto prve publikacije: STEVE DE SHAZER: Keys to solution in brief therapy 1985;

Sistemski koncepti: INSOO KIM BERG, „IZ JEZIKA SE NI MOGOČE REŠITI“

Osrednje metode: K REŠITVI USMERJEN POGOVOR, „VPRAŠANJE O MOŽNEM ČUDEŽU“, DOMAČE NALOGE, DOBRO OBLIKOVANI CILJI

Sigmund Freud
PrivatUniversität
Wien Ljubljana

Oblike poučevanja

Okvirni program triletnega izobraževanja za študente SFU oz. štiriletnega specialističnega študija SP poteka v skupini z najmanj 12 do največ 20 edukanti naslednjih oblikah:

Skupinska srečanja (predavanja, mini seminarji, vaje, supervizija)

Namen teh srečanj je kontinuirano spremljanje edukantov in opora pri njihovem izobraževanju ter supervizija praktičnega dela s klientskimi sistemi. Na srečanjih potekajo predavanja, bralni seminarji, praktikumi, supervizije in kolokviji.

Večdnevni blok seminarji

Blok seminarji so tridnevna (občasno tudi drugače – odvisno od potreb in gostovanja vabljenih učiteljev) skupinska oblika dela, kjer se v skladu s temo seminarja prikazuje in analizira primere dela, demonstrira in vadi psihoterapevtske metode in tehnike dela.

Supervizija v živo

Supervizija v živo je specifična oblika izobraževanja. Po eni strani je praksa (edukant dela v živo s klientskim sistemom – posameznikom, parom, družino ali skupino), po drugi strani je supervizija (pri delu ter pred njim in po njem ga spremlja supervizor), po tretji strani je za opazovalce seminarsko učenje, saj opazujejo delo, pripravo in analizo številnih supervizij in terapevtskega dela (avtentična demonstracija in analiza dela).

Vaje in intervizija s kolegi v trojicah

Udeleženci izobraževanja se morajo organizirati v trojice in se srečevati najmanj enkrat na mesec po najmanj štiri šolske ure. V trojici vadijo terapevtske metode in tehnike, se pripravljajo na terapevtska srečanja, med seboj izvajajo intervizijo in si dajejo kolegialno podporo pri študiju.

Osebna izkušnja in učna terapija

Udeleženci morajo imeti po kriterijih EAP osebno izkušnjo terapevtskega dela na sebi (učna terapija) v obsegu najmanj 250 šolskih ur po kriterijih EAP. Deloma jo dobijo na blok seminarjih (npr. ko se javijo za demonstracijo ali ko vadijo na svojih temah), deloma na skupinskih srečanjih v trojicah (npr. eden se javi z osebno temo, ko drugi vadi neko terapevtsko metodo oziroma tehniko). Najmanj 150 ur osebne izkušnje pa morajo udeleženci izobraževanja opraviti pri kvalificiranem psihoterapevtu za učno terapijo (sezname teh terapevtov vodi SIP). Ta del izobraževanja si edukanti organizirajo in plačajo sami. Če je edukant že opravil določen del osebne izkušnje, mu študijska komisija SIP na podlagi potrdila to prizna.

Sigmund Freud
PrivatUniversität
Wien Ljubljana

Praktično delo s klientskimi sistemi pod supervizijo

Da lahko študenti začnejo delati s klientskimi sistemi pod supervizijo in dobijo naziv specializant/ka sistemske psihoterapije pod supervizijo, morajo opraviti:

- najmanj dva letnika štiri letnega oz. en letnik triletnega študija SP
- najmanj 80 ur osebne izkušnje,
- pogovor z vodjo študija, po katerem dobijo pisno dovoljenje vodstva študija.

Edukanti morajo opraviti najmanj 630 šolskih ur praktičnega dela z najmanj 150 urami supervizije. Ta lahko poteka v skupini ali individualno, vendar se mora nanašati na edukantove primere. Udeleženci morajo evidentirati vsa terapevtska srečanja s klientskimi sistemi, ki jih vodijo pod supervizijo.

Lokacija in urnik predavanj

V Ljubljani celo študijsko leto potekajo skupinska srečanja (predavanja, seminarji in vaje) enkrat na 14 dni od 16:30 do 21:00 med tednom oziroma občasno ob sobotah ves dan. Večdnevni blok seminarji običajno potekajo od četrтка oziroma petka do nedelje na različnih lokacijah po Sloveniji ali na Hrvaškem. Supervizije v živo potekajo v prostorih Psihoterapevtske ambulante SFU Ljubljana ob delavnikih v popoldanskih in večernih urah. Vaje v trojicah potekajo na lokacijah, ki jih izberejo edukanti sami.

Fakulteta za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani
Rovšnikova ulica 2, SI - 1000 Ljubljana

Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, matična št.: 6428878000, davčna št.: **38029812**,
transakcijski račun: **SI56 3400 0101 5852 361** pri banki Sparkasse d.d.

www.sfu-ljubljana.si